

Formativno spremljanje in prenovljeni učni načrti

Jelena Keršnik, Ada Holcar, Saša Kregar
Portorož, 25. 11. 2025

Cilji delavnice:

Udeleženci bodo:

- spoznali, **kako so načela formativnega spremljanja vtkana v prenovljene učne načrte**,
- prepoznali **ključne pogoje**, ki omogočajo izvajanje FS (kultura zaupanja, sodelovanje, čas za refleksijo ipd.),
- razmišljali o **vlogi vodstva pri spodbujanju profesionalnega učenja in sodelovanja učiteljev**,
- spoznali **konkretne korake podpore učiteljem** za uvajanje strategij formativnega spremljanja.

Kje in kako je formativno spremljanje vključeno v prenovljene učne načrte?

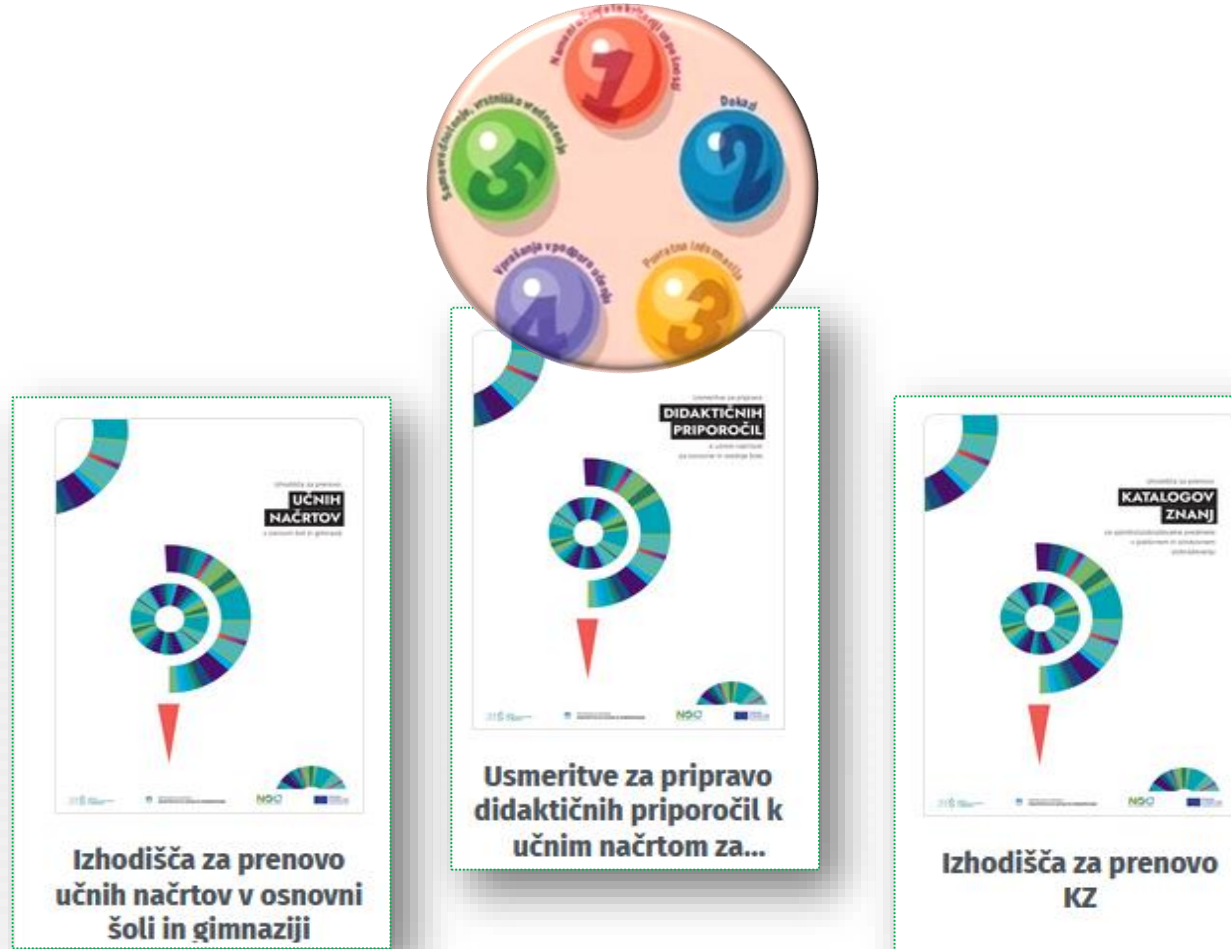

Formativno spremljanje ni dodatna obremenitev, temveč sprememba načina dela – sprememba, ki zahteva kulturo zaupanja in podporno okolje. (Wiliam & Leahy, 2015)

Kje in kako je formativno spremljanje vključeno v prenovljene učne načrte?

Kurikularni dokumenti

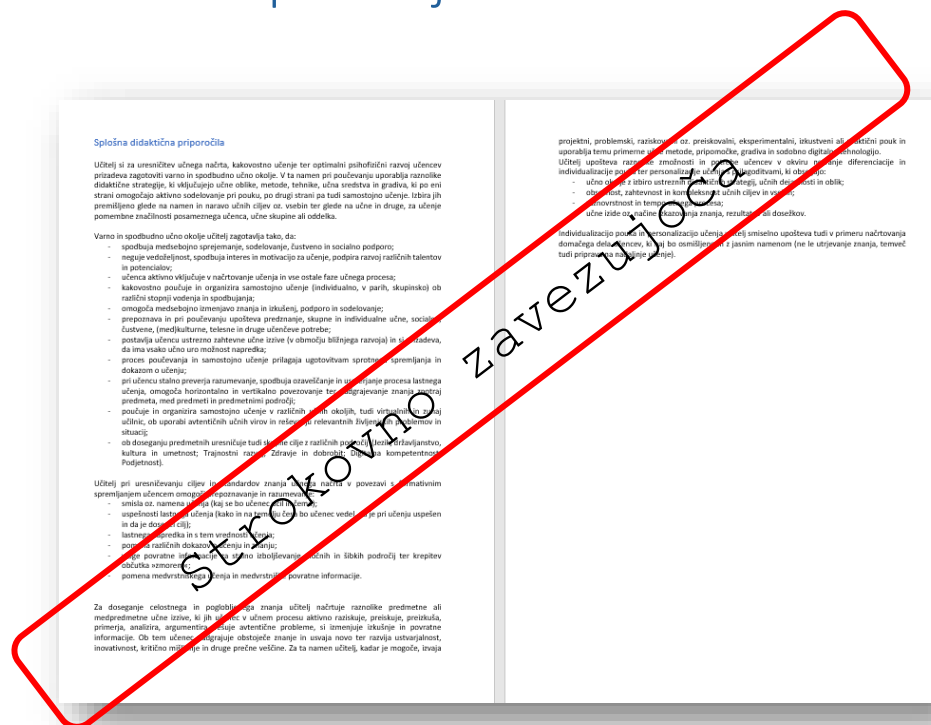

Formativno spremljanje
(ang. *Formative assessment*)

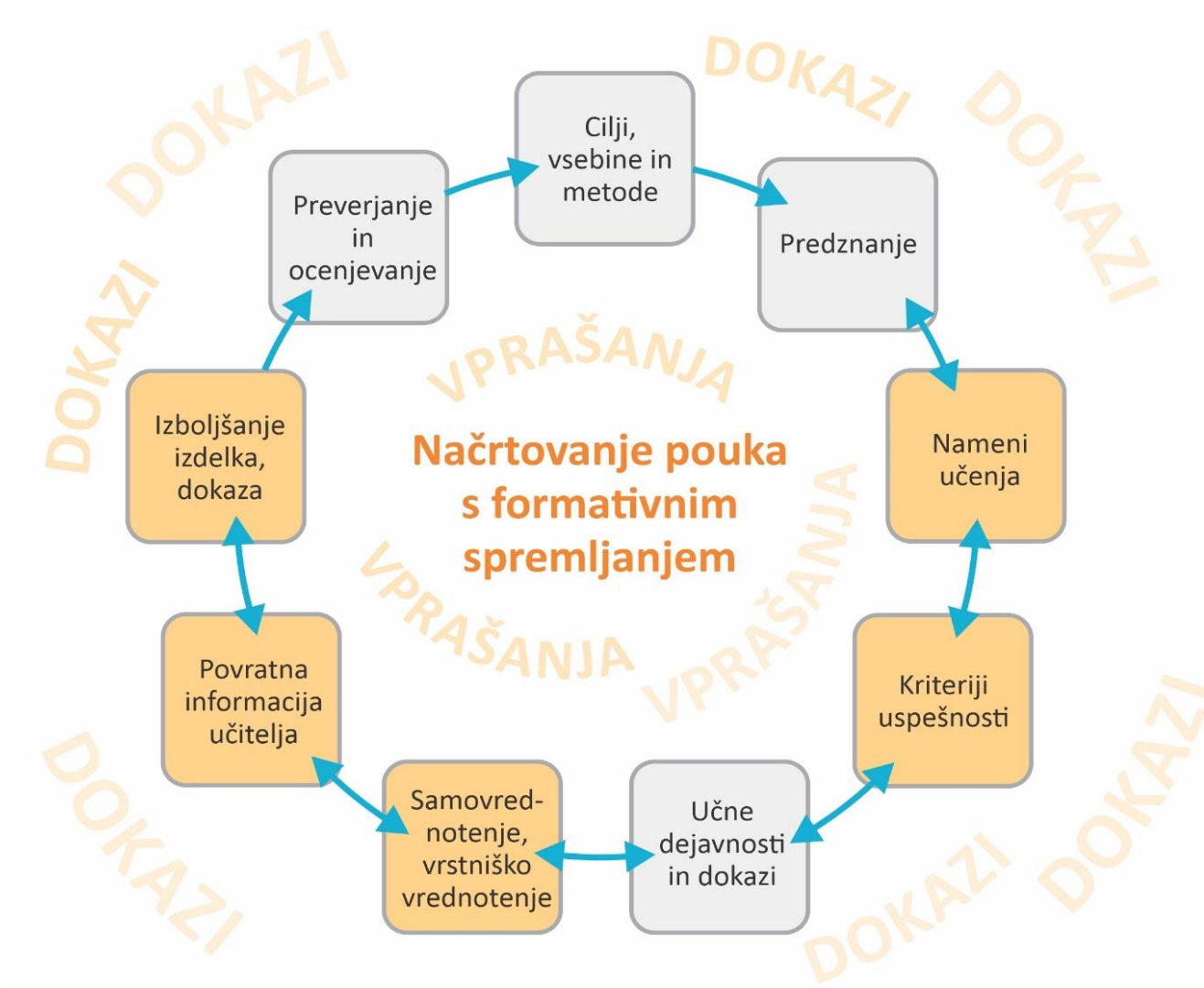
Dejavnosti formativnega spremljanja so dejavnosti učiteljev in učencev, s katerimi med drugim pridobivamo dokaze o znanju učencev, ki so po eni strani podlaga za povratne informacije učencem, po drugi strani pa uporabljeni za prilagajanje poučevanja potrebam učencev.

Kje in kako je formativno spremljanje vključeno v prenovljene učne načrte?

- ❑ Splošna didaktična priporočila
- ❑ Splošna priporočila za vrednotenje znanja
- ❑ Specialno didaktična priporočila področja/predmeta
- ❑ Didaktična priporočila na ravni skupine ciljev

Kje in kako je formativno spremljanje vključeno v prenovljene učne načrte?

IJZ III

**Primeri zapisov iz splošnih
priporočil za vrednotenje znanja**

V prvi fazi učitelj **kontinuirano spremlja in preverja** učenje vsakega učenca, ga pri učenju spodbuja, nudi **kakovostne povratne informacije** in ob tem ustrezno **prilagaja** tudi **lastno poučevanje**.

Učenca spodbuja in ga **vklučuje v premisleke o namenih učenja in kriterijih uspešnosti**, po katerih lahko **vrednoti lastno učno uspešnost (samovrednotenje)** in uspešnost vrstnikov (**medvrstniško vrednotenje**).

Slehnemu učencu **podaja kakovostno povratno informacijo**, ki vključuje tudi usmeritve za nadaljnje učenje.

Glede na pridobljene dokaze o uspešnosti posameznega učenca ali skupine učencev tudi ustrezno prilagaja pouk.

Kje in kako je formativno spremljanje vključeno v prenovljene učne načrte?

Primeri iz učnih načrtov

UN BIOLOGIJA, str. 20, Specialnodidaktična priporočila:

„Vrednotenje pri biologiji... Pomembno je kontinuirano preverjanje razumevanja bioloških konceptov ter odpravljanje napačnih predstav, zato priporočamo, da učitelj v pouk biologije vključuje načela formativnega spremljanja. Preverjanje in ocenjevanje znanja naj temelji na raznolikih načinih, s katerimi bo dijak lahko prikazal globino razumevanja temeljnih bioloških znanj.“

ZGODOVINA, str. 43, Specialnodidaktična priporočila:

„Formativno spremljanje omogoča odpravljanje vrzeli med procesoma učenja in poučevanja. Učitelje navaja na strategije za izboljšanje poučevanja ter na upoštevanje različnih vidikov učenja, dijake pa na izboljševanje procesa in strategij učenja ter kakovost učnih dosežkov.“

PSIHOLOGIJA, str. 107, Skupina in socialno vedenje:

„Za ponazoritev konformizma si lahko dijaki ogledajo naslednje filme: Konformist, Trumanov show, V mreži, Stepfordske ženske, Društvo mrtvih pesnikov ... Ogledu filma naj sledita refleksija in vrstniška povratna informacija.“

KEMIJA, str. 39, ZGRADBA ATOMOV IN IONOV:

„Pri tem uporabljamo take strategije preverjanja znanja (npr. razprava z učiteljem, medvrstniška povratna informacija, medvrstniško soustvarjanje pojmovnih mrež), ki omogočajo, da dijak in učitelj pridobita natančne povratne informacije o predznanju in razumevanju novih pojmov (formativno spremljanje). “

Kako lahko ravnatelji podprete učitelje pri uvajanju formativnega spremljanja v svoji šoli?

Formativno spremljanje ni dodatna obremenitev, temveč sprememba načina dela – sprememba, ki zahteva kulturo zaupanja in podporno okolje. (Wiliam & Leahy, 2015)

Zbirka delavnic za ravnateljice in ravnatelje

STE Z NAMI PRVIČ?

Vodenje sodobne šole

1.

Kako lahko moje pedagoško
vodenje pripomore k
uspešnosti šole?

PREBERI VEČ →

2.

Kako lahko spodbujam kulturo
učenja vseh učencev in
učiteljev?

3.

Kako dobra je naša šola in kaj
bi lahko še izboljšali?

Učenje, poučevanje in vrednotenje znanja

6.

Kako podpreti učitelje pri
uvajanju formativnega
spremljanja?

PREBERI VEČ →

7.

Kako podpreti učitelje pri
načrtovanju pouka s
formativnim spremljanjem?

PREBERI VEČ →

8.

Kako pristopiti k učinkovitemu
spremljanju pouka?

PREBERI VEČ →

Kateri pogoji v šolskem okolju podpirajo izvajanje formativnega spremljanja in kakšno vlogo ima pri tem vodstvo šole?

Formativno spremljanje ni dodatna obremenitev, temveč sprememba načina dela – sprememba, ki zahteva kulturo zaupanja in podporno okolje. (William & Leahy, 2015)

Predstavitev primera šole, kjer vodstvo podpira formativno spremljanje

Jelena Keršnik,
ravnateljica

Gimnazija in ekonomska srednja šola Trbovlje

Predstavitev primera šole, kjer vodstvo podpira formativno spremljanje

- Kako smo začeli?
- Kakšni pogoji so potrebni in kako jih zagotavljam?
- Kakšna je moja vloga?
- S kakšnimi izzivi se srečujem(o)?

Razprava v manjših skupinah (20 min)

- ❖ Vprašanja za pogovor:
 - Kako se načela FS že odražajo v vaših šolah?
 - Kje učitelji potrebujejo največ podpore?
 - Kaj lahko naredimo kot ravnatelji – na organizacijski, strokovni in osebnostno-odnosni ravni?

- ❖ Zapis ključnih ugotovitev na plakat (»Kaj deluje« in »Kaj bomo poskusili«).

- ❖ Poročanje skupin.

Zaključek

Kratka refleksija: »Kateri korak lahko kot ravnatelj/-ica naredim jutri, da podprem FS?«

Pravila sveta se spreminjajo. Čas je,
da se z njimi spremenijo tudi
pravila poučevanja in delo učiteljev.

— *Andy Hargreaves* —

AZ QUOTES